

Biuletyn Polonistyczny

16.02.2016

Data wydarzenia: 27.02.2016 g.10:00 - 27.02.2016 g.17:00

Perspektywy postkolonializmu w Polsce, Polska w postkolonialnej perspektywie / Debata

Typ wydarzenia: Sympozjum

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Wydział "Artes Liberales" UW

Grupy docelowe: Studenci, Doktoranci, Samodzielni Pracownicy Naukowi, Dydaktycy

---

Szanowna Pani, Szanowny Panie,

Od dawna zbierałem się, by zaproponować szerszą debatę nad zastosowaniem w polskiej nauce teorii postkolonialnej (czy tylko zestawu podejść związanych z ideą postkolonializmu). W ciągu ostatnich kilkunastu lat pojawiły się bardzo różne formy zastosowania tego podejścia, nierzadko odbiegające od siebie w zależności od dyscypliny. Z jednej strony można mieć wrażenie, że jest to owocne i coraz popularniejsze podejście. Z drugiej jednak całkiem przeciwnie, wydaje się, że postkolonialne praktyki badawcze są w Polsce niezauważane bądź pogardzane. Pojawiają się ujęcia budzące dyskusje, które w innych środowiskach są pomijane milczeniem. Dotyczy to szczególnie prób zastosowania tych praktyk czy podejść do dziejów Polski.

Jest w Polsce kilka środowisk od dawna zaangażowanych w problematykę postkolonialną i są środowiska tej praktyce niechętnie. Ten stan rzeczy jest naturalny i nie budzi obaw, choćby w rodzaju lęku przed pozostawieniem „w tyle” za nauką światową. Zdarzało się Polsce, że niektóre ważne dyskusje o charakterze metodologicznym, jakieś wielkie spory teoretyczne, docierały do nas z opóźnieniem bądź nie budziły w porę zainteresowania. Nie chodzi mi jednak o zastanawianie się nad wynikającym stąd pożytkiem lub szkodą dla uprawiania humanistyki w Polsce. Próby animowania refleksji metodologicznej nie mają u nas szczęśliwej tradycji! Nie o to też chodzi. Czy nie tylko o to.

Koncepcje i teorie składające się na podejście postkolonialne mogą – moim zdaniem – stać się podstawą do otwarcia debaty nad dwiema kwestiami ważnymi dla humanistów. Są to: sprawa trajektorii dziejowej Polski i jej miejsca w Europie oraz kwestia miejsca refleksji humanistycznej w ciągle niedokończonej polskiej transformacji. Jest to zatem sprawa polskiej peryferyjności i funkcji, jaką w jej

utrwalaniu czy przewycięzaniu spełniają nauki humanistyczne. Jest to również kwestia wychodzenia w naszych środowiskach z pytaniami i propozycjami wyprzedzającymi trendy światowe, szukania dróg wyjścia z uzależnienia od ideowych i metodologicznych propozycji formowanych w centrum. Jesteśmy przecież uczestnikami tych światowych prądów, tyle że często inicjowanych bez nas.

Nie chodzi o kolejną konferencję i jeszcze jeden tom studiów. Nie myślę też o jakimkolwiek porządkowaniu naszej „sceny naukowej”. Podobnie jak w 2007 roku (gdy debatowaliśmy nad kolonializmem) proponuję debatę bez zamiaru dochodzenia do konkluzji. Wydaje się bowiem, że w obecnej fazie debaty nad humanistyką (i tym, co jest post-) i w dzisiejszych okolicznościach sporu o Polskę (a nie z Polską), przekroczenie podziałów dyscyplinarnych i środowiskowych może nam przynieść same korzyści.

Proponuję temat debaty:

„Perspektywy postkolonializmu w Polsce, Polska w postkolonialnej perspektywie”.

W ciągu ubiegłego miesiąca kilka osób zechciało się podzielić ze mną uwagami na temat proponowanej debaty. Bogusław Bakuła, Michał Buchowski, Ewa Domańska, Hanna Gosk, Ewa Łukaszyk, Aneta Pieniądz, Dariusz Skórczewski, Paweł Zajas, Tomasz Zarycki obiecali przygotować teksty wprowadzające do dyskusji. Zostaną one udostępnione wszystkim zgłaszającym chęć udziału w debacie.

Zapraszam wszystkich zainteresowanych na sobotę 27 lutego 2016 roku do siedziby Kolegium Artes Liberales na Dobrą 72 w Warszawie.

Jan Kieniewicz

Teksty wstępne zaproszonych na debatę gości zostaną udostępnione po zarejestrowaniu się, na stronie: <http://www.al.uw.edu.pl/postkolonializm2016/>

Liczba miejsc dla chcących wziąć udział w debacie jest ograniczona. Debata odbędzie się 27 lutego 2016 w godzinach 10:00-17:00.

Linki:

- <http://www.al.uw.edu.pl/postkolonializm2016/>

Słowa kluczowe: postkolonializm, Europa, Polska